

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 1	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради ХНАДУ

Протокол від 26 серпня 2022 р. № 45/22

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом по ХНАДУ

від 31 серпня 2022 р. № 63

**ПОРЯДОК КЛОПОТАННЯ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ НАУКОВИХ
СТУПЕНІВ ДОКТОРА ТА КАНДИДАТА НАУК, ВЧЕНОГО
ЗВАННЯ ПРОФЕСОРА, ДОЦЕНТА, СТАРШОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИКА ПЕРЕД МОН УКРАЇНИ**

СТВНЗ 97.1-01:2022

Харків
ХНАДУ
2022

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 2	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

ПЕРЕДМОВА

1 ПІДРОЗДІЛИ-РОЗРОБНИКИ: відділ акредитації, стандартизації та якості навчання, відділ аспірантури та докторантури

РОЗРОБНИКИ:

Проректор з наукової роботи

Ілля ДМИТРИЄВ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Анжеліка БАТРАКОВА

Керівник відділу аспірантури та докторантури

Людмила ПРОНІНА

Керівник відділу акредитації, стандартизації та якості навчання

Оксана ПАНКОВА

2 ЗАТВЕРДЖЕНИЙ рішенням Вченої ради ХНАДУ від 26 серпня 2022 року

Введений в дію наказом по ХНАДУ від 31 серпня 2022 № 63

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4 Відповідальність за зміст, своєчасну перевірку та актуалізацію цього стандарту несе відділ аспірантури та докторантури Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

5 Періодичність перевірки – один раз на рік та в разі зміни законодавства.

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 3	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

ПОРЯДОК КЛОПОТАННЯ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ НАУКОВИХ СТУПЕНІВ ДОКТОРА ТА КАНДИДАТА НАУК, ВЧЕНОГО ЗВАННЯ ПРОФЕСОРА, ДОЦЕНТА, СТАРШОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИКА ПЕРЕД МОН УКРАЇНИ

Чинний від 2022-09-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.2. Цей Стандарт розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України (далі – МОН), Постанови Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1197 «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів», «Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам», затвердженого Наказом МОН України від 14.01.2016 № 13, «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», СТВНЗ 67.0-01:2019 «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» та інших внутрішніх нормативних документів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

1.2. Цей Стандарт визначає порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України.

1.3. Університет не претендує на авторство і першоджерело цього стандарту. Цей текст створено на основі існуючих вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок Міністерства освіти і науки України, а також на матеріалах і кейсах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

Закон України «Про освіту»

Закон України «Про вищу освіту»

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17.11.2021 р. № 1197

Порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 № 13

СТВНЗ 67.0-01:2019 Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

СТВНЗ 67.0-01:2019 «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

СТВНЗ 67.0-01:2019 «Положення про морально-етичну комісію ХНАДУ»

СТВНЗ 85.1-01:2021 «Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат»

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1 У цьому Стандарті використовуються такі терміни та визначення:

Ступінь доктора (кандидата) наук – це науковий ступінь, який присуджують за результатами прилюдного захисту дисертацій спеціалізовані вчені ради

Вчене звання – звання, що присвоюється за результатами наукової або науково-педагогічної роботи

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 4	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

3.2 Скорочення

ХНАДУ (Університет) – Харківський національний автомобільно-дорожній університет.

Комісія Університету – Комісія Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, що створюється з членів Вченої ради Університету для вивчення обставин, пов'язаних з порушенням клопотання про позбавлення вченого звання

МОН України – Міністерство освіти та науки України

Морально-етична комісія Університету – Морально-етична комісія науково-педагогічних працівників і співробітників Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Цей Порядок регламентує процедуру клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України у разі виявлення порушень вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів, чинних на момент прийняття рішення МОН України (МОНмолодьспортом, ВАК) про видачу відповідного диплома.

4.2. Дія цього Порядку поширюється на рішення про присудження наукових ступенів доктора (кандидата) наук, вчених звань професора, доцента, старшого наукового співробітника.

4.3. Звернення з клопотанням перед МОН України здійснюється з урахуванням вимог Постанови КМУ «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17.11.2021 р. № 1197 та «Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам», затвердженого Наказом МОН від 14.01.2016 № 13.

5. КЛОПОТАННЯ ПЕРЕД МОН УКРАЇНИ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА (КАНДИДАТА) НАУК

5.1. Особа, якій за рішенням МОН України (МОНмолодьспорту, ВАК) видано диплом доктора (кандидата) наук, може бути позбавлена відповідного ступеня у разі виявлення порушень вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів, чинних на момент прийняття рішення МОН України (МОНмолодьспортом, ВАК) про видачу відповідного диплома.

5.2. Харківський національний автомобільно-дорожній університет (далі – Університет) має право клопотати про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук перед МОН України.

5.3. Підставою для клопотання університету перед МОН України про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук є звернення:

- фізичних (юридичних) осіб з інформацією про виявлення порушень вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів;
- спеціалізованої вченої ради, де проводився захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук, про позбавлення відповідного наукового ступеня.

Звернення повинно містити:

- посилання на вимоги, порушення яких виявлено заявником;

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 5	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

- інформацію, яка підтверджує факт фабрикації, фальсифікації;
- наведення джерел неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання;
- зазначаються прізвище, власне ім'я та адреса особи.

Звернення надсилається до Університету:

– в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти Університету;

– в паперовій формі за підписом особи, що його подає, - на адресу Університету.

5.4. Розглядаються звернення щодо порушення вимог з питань авторського права, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації – безстроково.

5.5.3 метою розгляду питання про позбавлення наукового ступеня доктора (кандидата) наук, у п'ятиденний термін звернення передається на розгляд Морально-етичної комісії Університету.

В процесі розгляду звернення за ініціативою Морально-етичної комісії можлива повторна перевірка дисертаційної роботи та/або публікацій на наявність збігів та запозичень автоматизованою антиплагіат-системою, що використовуються в Університеті. Також за наявності джерел в електронній формі може бути проведено порівняння текстів дисертаційної роботи і роботи, яка потенційно була використана особою, щодо якої порушується питання про позбавлення наукового ступеня, з порушенням вимог академічної доброчесності. Така перевірка здійснюється відповідальною особою, що призначається згідно з СТВНЗ 85.1-01, а звіт з перевірки передається Голові Морально-етичної комісії Університету.

5.6. Особа, стосовно якої порушено питання про позбавлення наукового ступеня, та її науковий керівник (у випадку позбавлення наукового ступеня кандидата наук) мають право подати свої письмові пояснення щодо наведених фактів в термін до завершення розгляду справи Морально-етичною комісією Університету або відмовитись від їх надання.

5.7. В процесі розгляду звернення Морально-етична комісія Університету вивчає факти, що вказані у зверненні стосовно порушень вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів, чинних на момент прийняття рішення МОН України (МОНмолодьспортом, ВАК) про видачу відповідного диплома, та готує проєкт висновку протягом двох тижнів з дня початку розгляду звернення.

Розгляд звернення та обговорення висновку Морально-етичної комісії Університету відбувається на засіданні Морально-етичної комісії Університету відкрито і публічно. Дата, час і місце проведення засідання Морально-етичної комісії Університету оприлюднюються не менше ніж за п'ять календарних днів до дати його проведення.

На засідання Морально-етичної комісії Університету запрошуються:

- особа, що подала звернення та (або) її представник;
- особа, по відношенні до якої порушене питання про позбавлення наукового ступеня;

– члени відповідної спеціалізованої вченої ради.

Відсутність під час розгляду вказаних осіб, що були належним чином повідомлені про дату, час та місце засідання, не перешкоджає розгляду звернення та обговоренню висновку Морально-етичної комісії Університету.

5.8. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Морально-етична комісія Університету готує висновок, який підписується всіма членами комісії. У висновку наводяться підстави для прийняття нею рішення та пропонується:

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 6	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

– звернутися з клопотанням до МОН України про позбавлення наукового ступеня доктора (кандидата) наук;

– відмовити у задоволенні звернення.

5.9. Висновок Морально-етичної комісії Університету у строк до трьох робочих днів з дня підписання подається Вченій раді Університету. Питання щодо клопотання до МОН України про позбавлення наукового ступеня доктора (кандидата) наук виноситься на засідання Вченої ради Університету.

Про дату, час і місце проведення засідання Вченої ради Університету за п'ять робочих днів до дати засідання інформуються:

– особа, яка подала звернення;

– особа, рішення про присудження якій ступеня кандидата (доктора) наук оскаржується;

– члени відповідної спеціалізованої вченої ради.

Вчена рада на своєму засіданні приймає рішення щодо:

– порушення клопотання перед МОН України про позбавлення наукового ступеня доктора (кандидата) наук;

– відмови у задоволенні звернення.

Протягом трьох робочих днів з дати видання наказу по ХНАДУ рішення Вченої ради Університету разом з висновком Морально-етичної комісії Університету оприлюднюється на офіційному веб-сайті ХНАДУ.

5.10. У разі прийняття Вченою радою університету рішення щодо порушення клопотання перед МОН України про позбавлення наукового ступеня доктора (кандидата) наук особи, рішення про присудження якій ступеня кандидата (доктора) наук оскаржується, Університет подає клопотання на розгляд МОН України у порядку, встановленому законодавством України.

5.11. Після прийняття рішення про звернення до МОН України з клопотанням про позбавлення наукового ступеня доктора (кандидата) наук особа, рішення про присудження якій ступеня кандидата (доктора) наук оскаржується, має право ознайомитися з узагальненим висновком Вченої Ради університету. Університет письмово інформує особу про прийняте рішення та надає копію висновку.

5.12. На запити МОН України Університет надає інформацію, документи і матеріали, необхідні для розгляду питання про позбавлення наукового ступеня кандидата (доктора) наук особи, рішення про присудження якій ступеня кандидата (доктора) наук оскаржується.

6. РІШЕННЯ (КЛОПОТАННЯ) ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ ВЧЕНИХ ЗВАНЬ ПРОФЕСОРА, ДОЦЕНТА, СТАРШОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИКА.

6.1. Позбавлення вчених звань здійснюється відповідно до порядку їх присвоєння.

6.2. Університет має право прийняти рішення про позбавлення вченого звання, що було прийнято Вченою радою університету або клопотати про позбавлення вченого звання перед МОН України.

6.3. Підставою для рішення (клопотання) університету про позбавлення вченого звання є звернення. Звернення повинно містити:

– посилання на вимоги, порушення яких виявлено заявником;

– інформацію, яка підтверджує факт фабрикації, фальсифікації;

– наведення джерел неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання; зазначаються прізвище, власне ім'я та адреса особи.

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 7	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

Звернення надсилається до університету:

–в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти Університету;

–в паперовій формі за підписом особи, що його подає, - на адресу Університету.

6.3. Для вивчення обставин, пов'язаних з порушенням клопотання про позбавлення вченого звання, на найближчому засіданні Вченої ради Університету утворюється Комісія Університету із числа членів Вченої ради Університету, кількісний та персональний склад якої визначається Вченою радою Університету.

В процесі розгляду звернення Комісія Університету вивчає факти, що вказані у зверненні та готує проєкт висновку протягом двох тижнів з дня початку розгляду звернення.

6.4. В рамках розгляду звернення можлива перевірка публікацій особи, проти якої порушено клопотання щодо позбавлення вченого звання, на наявність збігів та запозичень автоматизованою антиплагіат-системою, що використовуються в Університеті. Перевірка здійснюється відповідальною особою, що призначається згідно з СТВНЗ 85.1-01:2021 «Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат», а звіт з перевірки передається Комісії.

6.5. Особа, стосовно якої порушено питання про вчене звання доцента (професора) або страшого наукового співробітника має право подати свої письмові пояснення щодо наведених фактів в термін до завершення розгляду справи Комісією або відмовитись від їх надання.

6.6. Розгляд звернення та обговорення висновку Комісії Університету відбувається на засіданні Комісії Університету відкрито і публічно. Дата, час і місце проведення засідання Комісії Університету оприлюднюються не менше ніж за п'ять календарних днів до дати його проведення.

На засідання Комісії Університету запрошуються:

–особа, що подала звернення та (або) її представник;

–особа, по відношенні до якої порушене питання про позбавлення вченого звання.

Відсутність під час розгляду вказаних осіб, що були належним чином повідомлені про дату, час та місце засідання, не перешкоджає розгляду звернення та обговоренню висновку Комісії Університету.

Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Комісія Університету готує висновок, який підписується всіма членами комісії. У висновку наводяться підстави для прийняття нею рішення та пропонується:

–скасувати попереднє рішення Вченої Ради університету про присудження вченого звання доцента, професора або старшого наукового співробітника;

–звернутися з клопотанням до МОН України про позбавлення вченого звання доцента, професора або старшого наукового співробітника;

– залишити без задоволення звернення заявника.

6.7. Висновок Комісії Університету у строк до трьох робочих днів з дня підписання подається до Вченої ради Університету.

Питання щодо позбавлення вченого звання доцента, професора або старшого наукового співробітника виноситься на найближче засідання Вченої ради Університету.

Про дату, час і місце проведення засідання Вченої ради Університету за п'ять робочих днів до дати засідання інформуються:

–особа, що подала звернення та (або) її представник;

–особа, по відношенні до якої порушене питання про позбавлення вченого

	Стандарт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	СТВНЗ 97.1-01:2022	
	Порядок клопотання про позбавлення наукових ступенів доктора та кандидата наук, вченого звання професора, доцента, старшого наукового співробітника перед МОН України	Сторінка 8	Сторінок 8
		Актуалізація: 2022-08-26	

звання.

6.8. Вчена рада на своєму засіданні приймає рішення про:

- скасування попереднього рішення Вченої ради Університету про присудження вченого звання доцента, професора або старшого наукового співробітника;
- звернення з клопотанням до МОН України про позбавлення вченого звання доцента, професора або старшого наукового співробітника.
- залишити без задоволення звернення заявника.

6.9. У 15-денний строк після розгляду питання та прийняття рішення про позбавлення вченого звання вчений секретар університету надсилає до МОН України такі документи:

- рішення (клопотання) Вченої ради Університету про позбавлення вченого звання;
- оригінал протоколу засідання лічильної комісії;
- копії документів про присвоєння вченого звання;
- інші документи, що підтверджують порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань.

6.10. Вчена рада на запити МОН України надає інформацію, документи і матеріали, необхідні для розгляду питання про позбавлення вченого звання.